

**KONFERENCEN OM TILTRÆDELSE
AF DEN EUROPÆISKE UNION
– KROATIEN –**

**Bruxelles, den 25. juni 2010 (28.06)
(OR. en)**

AD 22/10

LIMITE

CONF-HR 21

TILTRÆDELSESDOKUMENT

Vedr.: DEN EUROPÆISKE UNIONS FÆLLES HOLDNING
Kapitel 23: Retsvæsenet og grundlæggende rettigheder

DEN EUROPÆISKE UNIONS FÆLLES HOLDNING

Kapitel 23: Retsvæsenet og grundlæggende rettigheder

Den Europæiske Unions holdning bygger på dens generelle holdning i forbindelse med tiltrædelseskonferencen med Kroatien (CONF-HR 2/05) og er underlagt de forhandlingsprincipper, der er tiltrådt af konferencen (CONF-HR 5/05); navnlig

- kan et synspunkt, som en af parterne giver udtryk for vedrørende et kapitel i forhandlingerne, på ingen måde foregribe den holdning, der vil blive anlagt vedrørende andre kapitler
- kan aftaler – selv delaftaler – der er indgået under forhandlinger om kapitler, der skal drøftes ét for ét, ikke betragtes som endelige, før der er opnået en samlet aftale;

holdningen er endvidere underlagt kravene i punkt 13, 16 og 26 i forhandlingsrammen.

EU understreger betydningen af, at Kroatien opfylder stabiliserings- og associeringsaftalen og tiltrædelsespartnerskabet, der er grundelementer i førtiltrædelsesstrategien.

EU understreger, at et fuldt samarbejde med Det Internationale Krigsforbrydertribunal vedrørende det Tidligere Jugoslavien (ICTY) fortsat er meget vigtigt i overensstemmelse med forhandlingsrammen. Endvidere erindrer EU om sine konklusioner af 3. oktober 2005 om, at mindre end fuldt samarbejde med ICTY på et hvilket som helst tidspunkt vil få konsekvenser for hele forhandlingsprocessen.

EU tilskynder Kroatien til at fortsætte tilpasningen til gældende EU-ret og den konkrete gennemførelse og håndhævelse heraf og til allerede inden tiltrædelsen generelt at udvikle politikker og instrumenter, der ligger så tæt som muligt på EU's.

EU noterer sig, at Kroatien i sin holdning CONF-HR 6/10 accepterer gældende EU-ret under kapitel 23 pr. 1. januar 2010, og at Kroatien erklærer, at det vil være i stand til at gennemføre den på tidspunktet for tiltrædelsen af Den Europæiske Union.

EU noterer sig de forskellige foranstaltninger, der er truffet, og planer, der skal udføres ifølge Kroatiens holdning CONF-HR 6/10 vedrørende alle aspekter af kapitel 23: Retsvæsenet og grundlæggende rettigheder. EU noterer sig, at en yderligere indsats er nødvendig for at færdiggøre de retlige rammer på en række områder. Endvidere understreger EU vigtigheden af, at Kroatien udarbejder en resultatliste for gennemførelsen på alle områder og derved viser, at de reformer, der indføres, giver konkrete resultater.

i) Retsvæsenet

Uafhængighed

EU noterer sig oplysningerne om retsvæsenets *uafhængighed*, især med hensyn til indsatsen vedrørende rekruttering og karriereforvaltning for dommere og statsadvokater. EU understreger vigtigheden af at sikre, at der findes udvælgelsessystemer, som bygger på ensartede, gennemsigtige, objektive og nationalt gældende kriterier med henblik på rekruttering og udnævnelse af dommere og offentlige anklagere. EU noterer sig, at Kroatien i den forbindelse agter at indføre yderligere ændringer i den grundlæggende lovgivning (der omfatter lov om det statslige domstolsråd, lov om anklagemyndigheden, lov om retsakademiet og domstolsloven), der blev vedtaget i december 2009, samt implementere den nødvendige afledte ret. EU noterer sig, at det er nødvendigt at styrke retsvæsenets ansvarlighed i forhold til offentligheden, og at det er vigtigt at hindre politisk eller anden indgriben i retlige procedurer.

EU noterer sig, at det første optag til den statslige skole for dommere og anklagere er planlagt til oktober 2010, og at de første udnævnelser foretages i 2012 efter fuldførelse af skoleprogram og eksaminer. EU tilskynder Kroatien til at sikre, at der i tide tages alle nødvendige skridt, og understreger, at der skal lægges særlig vægt på en fuldstændig og korrekt gennemførelse af overgangsbestemmelserne for udnævnelsen af dommere og anklagere. I den forbindelse bør Kroatien udarbejde en resultatliste, der viser, at udnævnelser bygger på fortjeneste uden politisk indblanding. Der vil være særlig opmærksomhed omkring, hvordan det statslige domstolsråd og statsadvokatrådet fungerer, og omkring en yderligere styrkelse af dem. EU opfordrer Kroatien til at sørge for, at domstolenes uafhængighed sikres for så vidt angår udnævnelser til hvervet som retsformænd.

Upartiskhed

EU noterer sig oplysningerne fra Kroatien vedrørende retsvæsenets *upartiskhed*, især den etiske kodeks for dommere og statsadvokater, ordningen for disciplinærsager og immunitet for ansatte inden for retsvæsenet. EU noterer sig også og understreger vigtigheden af Kroatiens planer om at reformere proceduren for udnævnelse af medlemmer af det statslige domstolsråd og statsadvokatrådet, fjerne muligheden for politisk indblanding i disse organers arbejde og afskaffe den femårige prøveperiode for dommere. EU henstiller til Kroatien at holde det regelmæssigt orienteret om de skridt, der tages og planlægges med hensyn til dette. I denne forbindelse understreger EU betydningen af en gennemsigtig proces for fagfællers valg af professionelle medlemmer af disse organer. EU understreger især betydningen af at sikre effektive og gennemsigtige disciplinærsager. EU opfordrer Kroatien til at forbedre det statslige domstolsråds og statsadvokatrådets kapacitet til at udøve deres nøglefunktioner, især vedrørende udnævnelse, uddannelse, forfremmelse og disciplinering af ansatte i retsvæsenet og til at sikre, at disse organer er tilstrækkelig upartiske og ansvarlige. EU opfordrer også Kroatien til at sikre fuldstændig anvendelse af den etiske kodeks og forbedre effektiviteten af ordningen for dommeres og anklageres erklæringer om aktiver, herunder systematisk kontrol af oplysningernes nøjagtighed. EU understreger vigtigheden af, at Kroatien fremlægger en resultatliste på disse områder. EU opfordrer Kroatien til at forbedre offentlighedsindsigten af og adgangen til endelige domstolsafgørelser både af hensyn til udviklingen af retspraksis og en ensartet praksis inden for retsvæsenet og med henblik på en bredere offentlig formidling.

Professionalisme og kompetence

EU noterer sig oplysningerne om *professionalisme og kompetence* inden for retsvæsenet, især de foranstaltninger, der vedrører udviklingen af Retsakademiet, bl.a. dets nylige uafhængighed og planer om at øge kapaciteten og fremskaffe permanente lokaler. EU opfordrer Kroatien til at sikre Retsakademiets uafhængighed i praksis, forbedre udbuddet af grund- og efteruddannelse, bl.a. om EU-ret, og styrke de relevante uddannelsesinstitutioner, herunder ved personaleforøgelser, og sikre, at den planlagte statslige skole for ansatte i retsvæsenet udfylder sin rolle effektivt.

Effektivitet

EU noterer sig oplysningerne om retsvæsenets *effektivitet*, især reduktionen af efterslæbet af uafsluttede retssager, rationaliseringen af domstolsnettet, indførelse af it-systemer, planer om reform af proceduren for fuldbyrdelse og indførelse af en ordning med offentlige fogeder. EU noterer sig, at efterslæbet af uafsluttede retssager fortsat er stort, især for ældre sager, og at der fortsat er problemer med retssagernes længde. EU opfordrer Kroatien til at fortsætte indsatsen for at reducere efterslæbet af uafsluttede sager for alle typer domstole betydeligt samt indføre én samlet ordning for statistisk overvågning af sagsbehandlingen for alle domstole og statsadvokatkontorer, der bl.a. sikrer, at den gennemsnitlige sagslængde for forskellige kategorier af sager kan overvåges på passende vis. EU understreger vigtigheden af at skaffe domstolene tilstrækkelige midler til at udføre deres opgaver og opfordrer Kroatien til at øge og fremskynde sin indsats for at gennemføre funktionelle og fysiske sammenlægninger af byretter og retter for mindre forseelser og af de offentlige anklageres kontorer samt at vedtage en klart defineret plan for rationalisering af underretterne og handelsretterne.

EU opfordrer Kroatien til at sikre mærkbare forbedringer i fuldbyrdelsen af retsafgørelser selv inden indførelsen af den planlagte nye ordning for fuldbyrdelse. EU understreger vigtigheden af hurtigst muligt at reformere forvaltningsretssystemet. EU noterer sig Kroatiens planer om alternativ konfliktløsning og tilskynder Kroatien til at sikre, at den alternative problemløsning har tilstrækkelige midler til at bidrage til større retslig effektivitet. Der bør lægges større vægt på udenretslig mægling og til at sikre, at retslig mægling ikke ses som et negativt incitament i forbindelse med resultatindikatorer for dommere. EU understreger vigtigheden af yderligere forbedringer af ordningen for inspektion af retsvæsenet, herunder personaleforøgelse, samt af større gennemsigtighed i forbindelse med inspektion af anklagemyndighedens kontorer. EU tilskynder Kroatien til at sikre, at de nødvendige bestemmelser vedtages, at der tilbydes uddannelse og gennemføres andre forberedelser, så der bliver mulighed for fuld anvendelse af de nye bestemmelser i strafferetsplejeloven vedrørende ændringer i retslig efterforskning og overførsel af kompetence til den offentlige anklager.

Krigsforbrydelser

EU noterer sig oplysningerne fra Kroatien om gennemførelsen af nationale efterforskninger og retssager vedrørende *krigsforbrydelser*. EU understreger vigtigheden af, at der gøres yderligere fremskridt på dette område, ikke blot af hensyn til retsvæsenet i Kroatien, men også for at fremme forsoningen både i Kroatien og i regionen. I denne forbindelse opfordrer EU desuden Kroatien til fortsat at behandle spørgsmålet om dem, der blev meldt savnet under konflikten i 1990'erne. EU understreger, at der bør sættes en stopper for straffrihed i forbindelse med de mange forbrydelser fra 1990'erne, hvor der ikke er foretaget efterforskning og retsforfølgelse, og at lokal modstand mod at efterforske og retsforfølge visse forbrydelser bør overvindes. I den forbindelse tilskynder EU Kroatien til effektivt at afsætte efterforskningsmidler til at efterforske de alvorligste og særlig følsomme sager og til at gøre fuld og passende brug af muligheden for at overføre sager fra lokale retter til de særlige kamre for krigsforbrydelser.

EU opfordrer også Kroatien til at bevise, at det er slut med enhver form for partiskhed i krigsforbrydelsessager, og til at sikre en upartisk sagsbehandling fra de retshåndhævende myndigheders og domstolenes side, bl.a. gennem prioritering af efterforskninger og anvendelse af en ensartet standard for strafansvar. Der bør lægges særlig vægt på, at retsvæsenet anvender de anklagemæssige normer for retssager om krigsforbrydelser på en ensartet måde, og at forskellene mellem anklageskrifter og domstolsafgørelser for de samme forbrydelser fjernes. EU opfordrer Kroatien til at sikre, at der systematisk stilles en passende domstolsudpeget advokat til rådighed for sagsøgte, og at der anvendes tilstrækkelige vidnebeskyttelsesforanstaltninger.

EU opfordrer også Kroatien til at gennemføre sin handlingsplan for gennemgang af *udeblivelsessager*, herunder gennemførelsen af de nye bestemmelser i strafferetsplejeloven vedrørende genoptagelse af en klage og anvendelse af andre retsmidler såsom sikring af legaliteten, og til således at sørge for, at både anmodninger om genoptagelse af en klage og alle genoptagede sager behandles behørigt og uvildigt af alle relevante retlige myndigheder. EU noterer sig Kroatiens arbejde med en database over alle tilfælde af krigsforbrydelser. EU opfordrer Kroatien til at færdiggøre denne database og gøre den til at effektivt og operationelt redskab – også på regionalt plan – der bidrager til retsforfølgelsen af krigsforbrydelser.

Reform af retsvæsenet

EU noterer sig oplysningerne fra Kroatien om processen for en *reform af retsvæsenet* og især om Kroatiens tilsagn om at gennemføre handlingsplanen i strategien for reform af retsvæsenet fra juni 2008 samt den planlagte ajourføring af dette dokument. EU understreger vigtigheden af, at Kroatien ajourfører sin strategi og handlingsplan for reform af retsvæsenet og opstiller en resultatliste over den effektive gennemførelse af disse, bl.a. ved at sikre tilstrækkelig institutionel kapacitet til forvaltning af reformerne, herunder behandlingen efter lovgivningsfasen. EU tilskynder Kroatien til straks at arbejde videre med den igangværende interne omstrukturering af Justitsministeriet og til at sikre tilstrækkeligt personale, især på de vigtigste reformområder, samt en effektiv koordinering af alle berørte organer. EU understreger vigtigheden af rettidige forberedelser med henblik på anvendelsen af Den Europæiske Socialfond og især af det operationelle program for udvikling af den institutionelle kapacitet, der tager sigte på reform af retsvæsenet og antikorrupsionsforanstaltninger.

ii) Bekæmpelse af korruption

Politik og nationale institutioner

EU noterer sig oplysningerne fra Kroatien om de eksisterende institutionelle ordninger for koordinering, gennemførelse og overvågning af indsatsen for korruptionsbekæmpelse, herunder opgraderingen for nylig af antikorrptionskommissionen, der nu ledes af premierministeren. EU understreger vigtigheden af fortsat overvågning på højt niveau af retsvæsenets og forvaltningssystemets ansvarlighed og effektivitet i indsatsen mod organiseret kriminalitet og korruption.

EU understreger vigtigheden af, at Kroatien gennemfører sin nationale strategi og handlingsplan for bekæmpelse af korruption og sikrer retlig og institutionel stabilitet for rammerne for korruptionsbekæmpelse. Kroatien bør især sikre en effektiv institutionel koordineringsmekanisme for gennemførelse og overvågning af antikorrptionsindsatsen, herunder en yderligere styrkelse af Justitsministeriets koordinationsstruktur og en forbedring af Administrationsministeriets kapacitet og resultater, eftersom det har det generelle ansvar i henhold til strategien og handlingsplanen for korruptionsbekæmpelse.

EU noterer sig også, at det nationale råd for overvågning af antikorrptionsstrategien spiller en stadig mere proaktiv rolle. EU tilskynder til en fortsættelse af denne proaktive indsats i overvågningen af strategiens gennemførelse, bl.a. gennem forslag til korrigerende foranstaltninger til strategien og handlingsplanen og indførelse af regelmæssige offentlige debatter om korruptionsspørgsmål. Endvidere opfordrer EU den kroatiske regering til regelmæssigt at gennemføre oplysningsaktiviteter vedrørende eksistensen af, årsagerne til og alvoren af den trussel, som korruption udgør, der på koordineret vis inddrager alle berørte institutioner samt civilsamfundet.

EU noterer sig Kroatiens planlagte konsekvensanalyse af antikorrupsionsstrategien samt den planlagte ajourføring af denne strategi og den tilhørende handlingsplan, der sætter større fokus på forebyggende foranstaltninger såsom tackling af interessekonflikter, øget integritet og øget gennemsigtighed inden for statsforvaltningen samt forbedring af lovgivningen om finansiering af de politiske partier. EU understreger vigtigheden af pålidelige statistiske oplysninger og af at sikre kapacitet til udvikling af politiske konsekvensanalyser. EU understreger vigtigheden af en effektiv gennemførelse af disse foranstaltninger på nationalt og lokalt plan samt af handlingsplanen for bekæmpelse af korruption i statsejede selskaber, især for at reducere den politiske indblanding og forbedre det uafhængige tilsyn og uafhængig kontrol.

Nationale retlige rammer

EU noterer sig oplysningerne om de nationale retlige rammer for bekæmpelse af korruption i Kroatien. EU tilskynder Kroatien til fortsat at forbedre disse rammer for at øge deres effektivitet. EU opfordrer især Kroatien til fuldt ud at revidere og forbedre den nugældende lovgivning om finansiering af de politiske partier bl.a. for at udvide anvendelsesområdet til også at omfatte valgkampaner og forbedre gennemsigtigheden og det uafhængige tilsyn. EU opfordrer Kroatien til fuldt ud at tage hensyn til henstillingerne fra Sammenslutningen af Stater mod Korruption (Greco) på dette område.

EU opfordrer også til en yderligere lovgivningsmæssig finjustering af loven om Kontoret for Forebyggelse af Korruption og Organiseret Kriminalitet (USKOK), bl.a. med hensyn til kontorets nuværende begrænsede kompetence vedrørende sager om skatteunddragelse. EU noterer sig også mangler i de retlige rammer for tackling af økonomisk og finansiell kriminalitet. EU opfordrer Kroatien til at træffe foranstaltninger til at tackle korruption i den private sektor, fuldt ud at udnytte muligheden for at retsforfølge juridiske personer for korruption, at rejse tiltale i sager om hvidvaskning af penge som en selvstændig lovovertrædelse og at retsforfølge brud på straffelovens artikel 300 (undladelse af at indberette oplysninger om strafbare handlinger).

EU noterer sig oplysningerne om strafferetsplejelovens artikel 82 og opfordrer Kroatien til at indføre passende institutionelle ordninger med henblik på en korrekt forvaltning af formuegoder, der konfiskeres i straffesager.

EU understreger vigtigheden af bedre gennemsigtighed, effektivitet og integritet i den offentlige forvaltning som én af hjørnestenene i rammerne for korruptionsbekæmpelse. I den forbindelse opfordrer EU Kroatien til at gennemføre konkrete antikorrupsionsforanstaltninger, sikre efteruddannelse af personalet og vedtage, ændre og gennemføre den lovgivning, der er nødvendig for en fuld anvendelse af loven om generel forvaltningsprocedure, så der sikres gennemsigtighed, objektivitet, klarhed, effektivitet og retssikkerhed. EU opfordrer også Kroatien til at forbedre lovgivningen og praksis om adgang til information, så der opnås øget gennemsigtighed, at forbedre gennemførelsen af ordningen for etik og integritet i den offentlige forvaltning og at sikre gennemførelsen af handlingsplanerne om korruptionsbekæmpelse i statsejede selskaber. EU understreger også vigtigheden af afpolitiseringsforanstaltninger i den offentlige forvaltning og færdiggørelse af retsgrundlaget for opbygningen af en professionel offentlig forvaltning gennem indførelse af et nyt lønsystem, der sikrer meritbaseret forfremmelse, belønningsmekanismer og fastholdelse af kvalificeret personale, hvorved risikoen for korruption minimeres.

EU understreger vigtigheden af, at der foretages betydelige forbedringer i håndteringen af tilfælde af interessekonflikter og opfordrer Kroatien til at indføre en passende ordning til at beskytte mod og sanktionere interessekonflikter på alle niveauer og udarbejde en resultatliste om gennemførelsen, som bl.a. omfatter øget professionel og administrativ støtte til Kommissionen for Interessekonflikter for at sikre, at den fungerer effektivt, udarbejdelse af skriftlige fortolkende retningslinjer og uddannelse for offentligt ansatte i interessekonflikter i alle relevante statslige organer, idet der sikres en proaktiv formidling af disse retningslinjer (etisk kodeks/adfærdskodeks) til personalet. EU opfordrer også Kroatien til at indføre en passende ordning for overvågning og kontrol af offentligt ansattes og dommeres erklæringer om deres aktiver, der indebærer sanktioner med afskrækkende virkning, hvis reglerne ikke er blevet overholdt.

Internationale retlige rammer og institutioner

EU noterer sig, at Kroatien har tilpasset sig alle relevante internationale retlige instrumenter på dette område. EU opfordrer Kroatien til at gennemføre disse retlige instrumenter og til at vedtage antikorrupsionspolitikker og -foranstaltninger efter en tværfaglig tilgang. EU noterer sig oplysningerne fra Kroatien om indførelsen af den såkaldte vertikale USKOK-ordning i Kroatien, der omfatter USKOK, PNUSKOK og specialiserede antikorrupsionskamre i underretterne i Zagreb, Split, Osijek og Rijeka. EU noterer sig, at gennemførelsen af disse nyligt indførte institutionelle ordninger befinder sig i et tidligt stadium. EU noterer sig også, at antikorrupsionskamre kun findes i retterne i første instans. I den forbindelse understreger EU vigtigheden af, at Kroatien udarbejder en resultatliste over effektiv efterforskning, effektiv retsforfølgelse og effektive retsafgørelser i sager om organiseret kriminalitet og korruption, uanset instans, herunder i sårbare sektorer såsom offentlige indkøb. EU opfordrer Kroatien til at sikre, at USKOK, politiet og domstolene håndterer tilfælde af korruption og organiseret kriminalitet effektivt, bl.a. gennem bedre samarbejde mellem de forskellige instanser, især blandt retshåndhævende myndigheder og inden for finansielt samarbejde og datahåndtering, og til at sikre udarbejdelse og gennemførelse af aftalememoranda og samarbejdsprotokoller. EU opfordrer også Kroatien til at forbedre sit internationale samarbejde, især om organiseret kriminalitet, herunder informationsudveksling på grundlag af internationale konventioner.

EU opfordrer Kroatien til yderligere at styrke USKOK's kapacitet, ikke mindst i lyset af kontorets øgede ansvar i henhold til strafferetsplejeloven. EU opfordrer Kroatien til at give USKOK, PNUSKOK og andre antikorrupsionsorganer den nødvendige uafhængighed for at gøre det muligt for disse organer at udføre deres opgaver effektivt og uden utilbørlig påvirkning. EU understreger betydningen af, at efterforskningen er tilstrækkelig bred til at sikre, at alle realisable veje er blevet undersøgt, og advarer mod at begrænse efterforskningen, navnlig efterforskning vedrørende politisk korruption, udelukkende af hensyn til hurtige resultater. EU noterer sig, at to tredjedele af korruptionssagerne afvises af anklageren, og opfordrer Kroatien til at sikre øget gennemsigtighed og kontrol med sådanne afvisninger.

EU understreger desuden betydningen af at sikre, at politiet har tilstrækkelige menneskelige og tekniske ressourcer til rådighed, og af at forbedre politiets effektivitet, bl.a. ved hjælp af afpolitisering, øget professionalisme og udnævnelser på grundlag af fortjeneste, styrke den specialiserede ekspertise, navnlig inden for økonomisk kriminalitet, og forbedre samarbejdet mellem PNUSKOK, skattemyndighederne, toldvæsenet og politiet, herunder det økonomiske politi. EU opfordrer Kroatien til at afsætte tilstrækkelige ressourcer til at styrke de fire regionale PNUSKOK-kontorer.

EU opfordrer Kroatien til at øge domstolenes kapacitet til at behandle sager vedrørende korruption og organiseret kriminalitet, bl.a. med hensyn til menneskelige ressourcer og logistik, og til at sikre anvendelsen af sanktioner med afskrækkende virkning. EU opfordrer Kroatien til at indføre prioriterede frister for offentliggørelsen af skriftlige begrundelser for domme.

EU opfordrer Kroatien til at sikre, at der udvikles passende statistikker, så der er mulighed for en effektiv overvågning af sagsbehandlingen i alle stadier af efterforsknings- og retsproceduren.

iii) Grundlæggende rettigheder

Generelt

EU noterer sig Kroatiens oplysninger om grundlæggende rettigheder. EU opfordrer Kroatien til at fortsætte arbejdet med at forbedre situationen med hensyn til menneskerettigheder, især hvad angår ikke-forskelsbehandling, proceduremæssige garantier, mindretals rettigheder og kulturelle rettigheder samt beskyttelsen af personoplysninger, og til at træffe foranstaltninger mod racisme og fremmedhad.

Menneskerettigheder

EU noterer sig Kroatiens oplysninger om menneskerettigheder. Navnlig noterer EU sig Kroatiens planer vedrørende *forholdene i fængslerne*, især de planlagte forøgelse af fængselskapaciteten. EU opfordrer Kroatien til at arbejde videre med disse og andre foranstaltninger for at afhjælpe problemet med overfyldte fængsler, herunder til fuldt ud at gennemføre det nye prøveløsladelsessystem i medfør af loven om prøveløsladelse fra januar 2010. EU understreger, at forholdene i forbindelse med tilbageholdelse er en af nøgelfaktorerne for at opbygge gensidig tillid i de respektive retssystemer. Med hensyn til *ytringsfriheden* opfordrer EU Kroatien til at gennemføre sine planer på dette område og dermed sikre, at EU's standarder nås. EU understreger, at ytringsfrihed samt pressefrihed og forsamlingsfrihed er grundlæggende værdier i EU. EU opfordrer Kroatien til at være særlig opmærksom på efterforskning og retsforfølgning af tilfælde af intimidering af og vold mod journalister, navnlig journalister, der undersøger sager om korruption og organiseret kriminalitet. Herudover opfordrer EU Kroatien til at sikre, at redaktører og journalister ikke udsættes for politisk pres, hverken på nationalt eller lokalt plan.

Med hensyn til *bekæmpelse af antidiskrimination og hadforbrydelser* understreger EU betydningen af fuldstændig gennemførelse af den relevante lovgivning og sikring af, at de retshåndhævende myndigheder behandler sagerne effektivt. EU opfordrer Kroatien til at træffe foranstaltninger til at styrke ombudsmandsinstitutionens stilling som det centrale organ med ansvar for gennemførelsen af antidiskriminationsloven, herunder at der er passende budgetmidler til rådighed. EU noterer også betydningen af fuldstændig og hensigtsmæssig opfølgning af de anbefalinger, som ombudsmanden afgiver.

EU opfordrer Kroatien til at fortsætte gennemførelsen af de nationale planer vedrørende børns, kvinders og handicappedes rettigheder for at sikre, at de resterende mangler tackles på passende måde, og til at styrke de menneskelige ressourcer og den økonomiske kapacitet i menneskerettighedskontoret og hos ombudsmanden for børn, kvinder og handicappede.

Proceduremæssige garantier

EU noterer sig Kroatiens oplysninger om proceduremæssige garantier. EU noterer sig, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fortsat konstaterer overtrædelser i Kroatien med hensyn til retten til en retfærdig rettergang og varigheden af sagsbehandlingen, herunder retshåndhævelsen, i henhold til artikel 6 i konventionen. EU opfordrer Kroatien til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at der er effektive retsmidler til rådighed i det nationale retssystem til at hindre unødige forsinkelser i retssager. Med hensyn til *retten til en retfærdig rettergang* og domstolsadgangen understreger EU betydningen af bedre gennemførelse af loven om retshjælp, bl.a. ved hjælp af forenklede ansøgningsprocedurer og en indsnævring af afstanden mellem tariffærne for retshjælp og tariffærne for normal advokatbistand. Endvidere opfordrer EU Kroatien til at sikre behørig overvågning af gennemførelsen af retshjælpsordningen og sikre anvendelse af korrigerende foranstaltninger, hvis det er relevant.

EU noterer sig også Kroatiens planer om reform af forvaltningsretten på grundlag af loven om administrative tvister, herunder oprettelse af et tostrengt system med forvaltningsdomstole og om dannelsen af forvaltningsdomstolen til at være en domstol med fuld domstolskompetence i betydningen i artikel 6 i EMRK og artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder. I denne forbindelse understreger EU desuden betydningen af en mere omfattende forvaltningsreform, herunder bl.a. gennem fuld gennemførelse af loven om generel forvaltningsprocedure.

Respekt for og beskyttelse af mindretal samt kulturelle rettigheder

EU noterer sig Kroatiens oplysninger vedrørende foranstaltninger til *beskyttelsen af mindretal*, herunder dets handlingsplan for gennemførelsen af forfatningsloven om nationale mindretals rettigheder (CARNM).

EU understreger betydningen af, at Kroatien træffer foranstaltninger til yderligere forbedring af beskyttelsen af mindretal, navnlig det serbiske mindretal og romamindretallet, der står over for særlige udfordringer. EU opfordrer Kroatien til at forbedre gennemførelsen af CARNM, navnlig med henblik på at løse problemet med mindretallenes underrepræsentation i statsadministrationen, retsvæsenet og politiet. I denne forbindelse opfordres Kroatien til at orientere regelmæssigt om gennemførelsen af de beskæftigelsesplaner, som Administrationsministeriet koordinerer, og sikre, at der opnås konkrete resultater, bl.a. ved hjælp af bedre overvågning af gennemførelsen heraf. EU noterer sig oplysningerne om rådene for nationale mindretal, bl.a. på lokalt plan. I denne forbindelse opfordrer EU Kroatien til fortsat at træffe foranstaltninger til at sikre, at disse råd fungerer effektivt, herunder at de lokale råd for nationale mindretal har budgetmæssig uafhængighed.

EU opfordrer ligeledes Kroatien til at tage mere bredt fat på diskrimination af mindretal, bl.a. ved at anvende en strategi, der skal håndtere diskrimination af mindretal i den offentlige sektor, som ikke er omfattet af CARNM. Det er desuden nødvendigt at sørge for, at medlemmer af mindretallet har adgang til sociale rettigheder. EU opfordrer Kroatien til fortsat at gennemføre aktiviteter for at gøre personer, der tilhører nationale mindretal, bevidste om, hvilke rettigheder de har, samt at træffe foranstaltninger til at opbygge tilliden til regeringens mindretalspolitik blandt medlemmer af mindretallene, herunder gennem øget gennemsigtighed og dialog. EU opfordrer Kroatien til at fortsætte med at gennemføre strategien og handlingsplanen for beskyttelse og integration af romaer, især med hensyn til beskæftigelse, uddannelse og boligforhold, og sikre, at de nødvendige midler er til rådighed.

EU understreger betydningen af at løse de udestående *flygtningespørgsmål*, der stammer fra konflikten i 1990'erne. EU understreger i den henseende den særlige betydning af yderligere at forbedre vilkårene for social og økonomisk reintegration af hjemvendte samt at gøre det lettere for de modtagende lokalsamfund at acceptere de hjemvendte.

EU opfordrer også til, at Kroatien fuldt ud gennemfører sin handlingsplan vedrørende bolighjælpsprogrammet for flygtninge og tidligere lejere, der ønsker at vende tilbage til Kroatien, herunder opfyldelsen af målene for 2008 og 2009 for indkvartering både i og uden for de områder, der er af særlig interesse for staten. EU opfordrer Kroatien til at gøre betydelige fremskridt med at sørge for indkvartering til alle andre godkendte ansøgere om bolighjælp på grundlag af en plan med de nødvendige bevillinger. EU opfordrer Kroatien til at gå forsigtigt frem i forbindelse med håndtering af sager om lejligheder, der har henstået ubenyttet, og understreger, at tildeling skal finde sted på baggrund af aftalte kriterier, der er klare og retfærdige, og i tæt samarbejde med UNHCR, hvis dette er relevant. EU opfordrer Kroatien til at styrke behandlingen af klagesager over afslag på ansøgninger om boligbyggeri, afhjælpe efterslæbet i de verserende klagesager og gøre betydelige fremskridt med hensyn til genopbygningen af de resterende ejendomme.

EU understreger betydningen af yderligere fremskridt med hensyn til anerkendelse af afgørelser og individuelle akter vedrørende pensionsrettigheder og beslægtede rettigheder. EU opfordrer Kroatien til at behandle ansøgninger hurtigt samt at iværksætte tilstrækkelig overvågning og korrigerende foranstaltninger til at sikre, at de lokale pensionskontorer anvender objektive kriterier på en ensartet måde.

EU understreger betydningen af, at Kroatien forbedrer nøjagtigheden af sin statistiske overvågning af alle aspekter af processen for flygtnings tilbagevenden.

I betragtning af flygtningsespørgsmålets betydelige regionale dimension og Kroatiens tilsagn om gode naborelationer opfordrer EU Kroatien til aktivt at engagere sig i regionale processer, der har til formål at tage sig af resterende spørgsmål om flygtnings tilbagevenden, herunder mistede besiddelses- og lejerettigheder.

Foranstaltninger mod racisme og fremmedhad

EU opfordrer Kroatien til at iværksætte foranstaltninger for at skabe øget tolerance i samfundet og forsoning mellem etniske grupper. Kroatien bør navnlig tilskynde til større tolerance over for det serbiske mindretal og tage passende skridt til at beskytte dem, der fortsat udsættes for trusler eller diskrimination, fjendtlighed eller vold. Kroatien bør iværksætte tiltag mod racisme og fremmedhad, herunder gennem øget offentlig bevidsthed, uddannelse, herunder en revurdering af den rolle, uddannelse spiller, gennem medierne og gennem en passende reaktion fra politisk og retshåndhævende side på racistiske hændelser. EU opfordrer til at udfylde hullerne i den eksisterende lovramme, herunder ved at undersøge muligheden for at ændre loven om mindre forseelser ved at tilføje forseelsen om krænkelse af offentlig ro og orden af racistiske, etniske, religiøse eller andre årsager.

Beskyttelse af personoplysninger

EU noterer sig Kroatiens tilsagn om at bringe reglerne om beskyttelse af personoplysninger i overensstemmelse med gældende EU-ret. EU opfordrer i den henseende Kroatien til at forbedre databeskyttelseskontorets evne til at varetage sine tilsynsaktiviteter.

iv) EU-borgerrettigheder

Stemmeret og valgbarhed til kommunale valg

EU noterer sig Kroatiens tilsagn om at vedtage loven om ændring af loven om valg af medlemmer til lokale og regionale selvstyrende repræsentative organer inden udgangen af 2010 samt at foretage ændringer i de relevante forfatningsmæssige bestemmelser om aktiv og passiv valgret for EU-borgere, der opholder sig i Kroatien, i forbindelse med lokale valg i Kroatien.

Ret til at færdes og opholde sig frit

EU noterer sig Kroatiens tilsagn om at ændre udlændingeloven for at tilpasse dens bestemmelser helt til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, samt dets planer om at give tjenestemænd den nødvendige uddannelse til at anvende disse bestemmelser.

Diplomatisk og konsulær beskyttelse

EU noterer sig Kroatiens tilsagn om at ændre loven om udenrigsanliggender i 2011 og vedtage de relevante gennemførelsesforordninger for at sætte Kroatien i stand til at yde beskyttelse til EU-borgere i overensstemmelse med afgørelse 95/553/EF truffet af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 19. december 1995, om de diplomatiske og konsulære repræsentationers beskyttelse af Den Europæiske Unions borgere, samt at anvende afgørelse 96/409/FUSP truffet af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, af 25. juni 1996 om indførelse af et nødpas.

* * *

I betragtning af det nuværende stadium i forberedelserne noterer EU sig, under forudsætning af at Kroatien fortsat gør fremskridt med hensyn til tilpasningen til og gennemførelsen af gældende EU-ret vedrørende kapitlet om retsvæsenet og grundlæggende rettigheder, at dette kapitel først kan afsluttes foreløbigt, når EU er nået til enighed om, at følgende benchmark er opfyldt:

Retsvæsenet

Kroatien ajourfører sin strategi og handlingsplan for reformen af retsvæsenet og sikrer en effektiv gennemførelse heraf. Her gælder specielt følgende:

- Kroatien etablerer en tilstrækkelig institutionel kapacitet til at forvalte reformerne af retsvæsenet, herunder behandlingen efter lovgivningsfasen.

Kroatien styrker retsvæsenets uafhængighed, ansvarlighed, upartiskhed og professionalisme. Her gælder specielt følgende:

- Kroatien udarbejder en resultatliste over rekrutteringen og udnævnelsen af dommere, offentlige anklagere og retsformænd på grundlag af lovfæstede ensartede, gennemsigtige, objektive og nationalt gældende kriterier, herunder at den statslige skole for dommere og anklagere indleder sit virke.
- Kroatien reformerer og styrker det statslige domstolsråd og statsadvokatrådet (bl.a. ved at lade fagfæller vælge professionelle medlemmer), så disse organer kan udøve deres funktioner professionelt, upartisk og uden politisk eller anden indblanding i deres nøglefunktioner, særlig hvad angår udnævnelsen af, karriereforvaltningen for og disciplineringen af dommere og anklagere.

Kroatien forbedrer retsvæsenets effektivitet. Her gælder specielt følgende:

- Kroatien mindsker betydeligt efterslæbet af uafsluttede retssager, især for ældre civil- og strafferetlige sager og fuldbyrdelsesafgørelser, og gennemfører passende retlige og organisatoriske foranstaltninger til at forebygge unødige forsinkelser i retssager, herunder indførelse af nye håndhævelsesmetoder til at sikre, at retsafgørelser kan tvangsfuldbyrdes inden for en rimelig frist, bedre brug af alternativ tvistbilæggelse, herunder forenkling af de alternative tvistbilæggelsesordninger, og en resultatliste over gennemførelsen af den nye lov om strafferetspleje og civil retspleje.

- Kroatien gør fremskridt med hensyn til den fysiske infrastruktur og indførelse af edb i retsbygninger, fremskyndet indførelse af sagsstyringssystemer, især det integrerede sagsstyringsystem, og indførelse af et ensartet statistisk system til overvågning af alle typer af sager ved alle retter og anklagemyndighedens afdelinger og indfører tilfældig sagsfordeling i alle retter.
- Kroatien fortsætter med at gennemføre rationaliseringen af byretter og retter for mindre forseelser, idet det sikres, at de sammenlagte retter fungerer effektivt, og fastsætter tydeligt de langsigtede logistiske og finansielle midler for afslutningen af rationaliseringen af retterne. Kroatien vedtager en klart defineret plan for rationalisering af underretter og handelsretter.

Kroatien forbedrer behandlingen af nationale krigsforbrydelsessager. Her gælder specielt følgende:

- Kroatien udarbejder en resultatliste over den upartiske behandling af krigsforbrydelsessager fra de retshåndhævende myndigheders og domstolenes side og tager effektive skridt til at sætte en stopper for straffrihed, især ved at sikre, at forbrydelser, hvor der endnu ikke er foretaget efterforskning og retsforfølgelse, efterforskes og retsforfølges på behørig vis, herunder vedtagelse og gennemførelse af en klar strategi, der bl.a. tager hensyn til regionale forskelle i Kroatien, samt det fortsatte engagement på bilateralt og regionalt plan.
- Kroatien gennemfører sin handlingsplan for gennemgang af udeblivelsessager og strafferetsplejelovens nye bestemmelser om genoptagelse af en klage og anvendelse af andre retsmidler såsom sikring af legaliteten og sørger for, at anmodninger om genoptagelse af en klage og genoptagede sager behandles behørigt og uvildigt af alle relevante retsmyndigheder.

Bekæmpelse af korruption

Kroatien udarbejder en resultatliste over væsentlige resultater på grundlag af effektiv og upartisk efterforskning, retsforfølgelse og retsafgørelser i sager om organiseret kriminalitet og korruption på alle niveauer, herunder korruption på højt plan og i sårbare sektorer såsom offentlige indkøb. Her gælder specielt følgende:

- Kroatien styrker USKOK's operationelle kapacitet yderligere, bl.a. ved at udvide dets mandat til også at omfatte skatteunddragelse i relation til sager om organiseret kriminalitet og korruption, ved at forbedre den finansielle ekspertise og ved at sikre tilstrækkelig uddannelse og tilstrækkelige ressourcer i betragtning af dets nye rolle i det akkusatoriske system, der blev indført i juli 2009.
- Kroatien træffer foranstaltninger for at forbedre politiets effektivitet og uafhængighed, herunder gennem afpolitisering og øget professionalisme, styrket specialiseret ekspertise, navnlig inden for økonomisk kriminalitet, og bedre samarbejde med andre institutioner, den finansielle sektor og internationale partnere. Kroatien anvender effektivt og konsekvent bestemmelserne om konfiskation i straffelovens artikel 82 og indfører klare ansvarsområder og regler for korrekt forvaltning af formuegoder, der konfiskeres i straffesager.
- Kroatien øger domstolenes kapacitet til at behandle sager på passende vis, herunder også med hensyn til personaleressourcer og logistik.

Kroatien udarbejder en resultatliste over de styrkede forebyggende foranstaltninger til bekæmpelse af korruption og interessekonflikter. Her gælder specielt følgende:

- Kroatien øger gennemsigtigheden og integriteten i den offentlige forvaltning og statsejede virksomheder, bl.a. ved at forbedre lovgivningen om adgangen til information og gennemførelsen heraf, ved at vedtage, ændre og gennemføre den lovgivning, der er nødvendig for at sikre, at loven om generel forvaltningsprocedure anvendes fuldt ud, ved at gennemføre handlingsplaner for korruptionsbekæmpelse i statsejede virksomheder og ved løbende at uddanne personalet.

- Kroatien ændrer sin gældende lovgivning om støtte til politiske partier, bl.a. ved at udvide anvendelsesområdet til også at omfatte valgkampagner og ved at forbedre gennemsigtigheden og det uafhængige tilsyn.
- Kroatien sikrer, at der findes effektiv lovgivning og effektive systemer til at forebygge og iværksætte sanktioner mod interessekonflikter på alle niveauer af staten/den offentlige forvaltning og til at overvåge og kontrollere tjenestemænds og dommeres formueerklæringer, herunder sanktioner med afskrækkende virkning for manglende overholdelse. Kroatien sikrer, at der findes effektive systemer til at muliggøre og støtte indberetning af korruption og dårlig forvaltning i offentlige institutioner.

Grundlæggende rettigheder

Kroatien styrker beskyttelsen af mindretal, herunder gennem en effektiv gennemførelse af forfatningsloven om nationale mindretals rettigheder (CARNM). Her gælder specielt følgende:

- Kroatien iværksætter tiltag til at sikre håndgribelige forbedringer i beskæftigelsesniveauet for nationale mindretal i de statslige forvaltningsorganer og lokale og regionale selvstyrende organer, i politiet og retsvæsenet og indfører et effektivt system til statistisk overvågning, herunder ved at vedtage, gennemføre og overvåge beskæftigelsesplaner i alle relevante organer.
- Kroatien foretager en omfattende undersøgelse af mindretals underrepræsentation i den bredere offentlige sektor, der ikke er omfattet af CARNM, og vedtager en plan til afhjælpning af de konstaterede mangler.
- Kroatien iværksætter tiltag med henblik på forsoning og øget tolerance hos borgerne, herunder gennem uddannelse og en revurdering af den rolle, uddannelse spiller, gennem medierne og gennem en passende reaktion fra politisk side og på retshåndhævelsesplanen på racistiske eller fremmedfjendske hændelser.

Kroatien løser de udestående spørgsmål om flygtnings tilbagevenden. Her gælder specielt følgende:

- Kroatien gennemfører fuldt ud sin handlingsplan vedrørende bolighjælpsprogrammet for flygtninge og tidligere lejere, der ønsker at vende tilbage til Kroatien, herunder opfyldelsen af målene for 2008 og 2009 for indkvartering både i og uden for de områder, der er af særlig interesse for staten. Kroatien gør betydelige fremskridt med at sørge for indkvartering til alle andre godkendte ansøgere om bolighjælp på grundlag af en plan med de nødvendige bevillinger.
- Kroatien styrker behandlingen af klagesager over afslag på ansøgninger om boligbyggeri, afhjælper efterslæbet i de verserende klagesager og gør betydelige fremskridt med genopbygningen af de resterende ejendomme.

Kroatien forbedrer beskyttelsen af menneskerettighederne. Her gælder specielt følgende:

- Kroatien forbedrer domstolsadgangen, bl.a. ved at tage de nødvendige skridt til at sikre, at forvaltningsdomstolen fra tiltrædelsestidspunktet er en domstol med fuld jurisdiktion som omhandlet i artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention og artikel 47 i charteret om grundlæggende rettigheder, både retligt og i praksis, og ved at sikre bedre gennemførelse af loven om retshjælp.
- Kroatien udarbejder en resultatliste over gennemførelsen af antidiskriminationsloven og loven om hadforbrydelser og sikrer, at de retshåndhævende myndigheder behandler sagerne effektivt, og at ombudsmandsinstitutionen styrkes.

Samarbejde med Det Internationale Krigsforbrydertribunal vedrørende det Tidligere Jugoslavien

Fuldt samarbejde med ICTY er fortsat en forudsætning for, at Kroatien kan gøre fremskridt gennem hele tiltrædelsesprocessen, herunder for, at dette kapitel foreløbigt kan afsluttes, i overensstemmelse med den forhandlingsramme, som Rådet vedtog den 3. oktober 2005.

EU vil fortsat under hele forhandlingsforløbet overvåge de fremskridt, der gøres med hensyn til tilpasning til og gennemførelse af gældende EU-ret. EU understreger, at det vil lægge særlig vægt på overvågningen af alle de specifikke spørgsmål, der er omhandlet ovenfor, med henblik på at sikre Kroatiens administrative kapacitet. Der bør lægges særlig vægt på sammenhængen mellem dette kapitel og andre forhandlingskapitler. Det vil først på et senere tidspunkt under forhandlingerne være muligt at foretage en endelig vurdering af, hvorvidt Kroatiens lovgivning er i overensstemmelse med gældende EU-ret, samt af landets gennemførelseskapacitet. Ud over alle de oplysninger, som EU måtte anmode om med henblik på forhandlingerne om dette kapitel, og som skal forelægges for konferencen, opfordrer EU Kroatien til regelmæssigt at forelægge stabiliserings- og associeringsrådet detaljerede skriftlige oplysninger om de fremskridt, der gøres med hensyn til gennemførelse af EU-retten.

På baggrund af ovenstående vil konferencen skulle vende tilbage til dette kapitel på et passende tidspunkt.

EU erindrer desuden om, at der kan komme ny EU-ret til mellem den 1. januar 2010 og forhandlingernes afslutning.